

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pošten, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravlništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravlništvo pa v pritličju. — Upravlilstvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravlništva telefon št. 85.

Laž in samohvala klerikalcev.

„Slovenec“ od sobote je izjavil, da uspeh v zadevi napisov na goriškem kolodvoru (t. j. odstranitve napisov Görz-Gorizia) se ni dosegel z edinostjo goriških Slovencev, kateri je čestital župan Hribar, marveč: „... da je to edino le uspeh odločnega nastopa poslancev „Slovanske zveze“, osobito dr. Gregorčiča in dr. Šusteršiča.“ — Nato pa napada poslanca g. Oskarja Gabrščka, češ, da ga ni bilo niti na Dunaju. Le še nekaj je manjkalo v „Slovencu“, namreč še napad na Andreja Gabrščka, da bi bila samohvala še bolj ostudna.

Še ni definitivno rešeno pereče vprašanje, že „Slovenec“ blebeče kakor stara tercijalka ter hoče neki uspeh izkoristiti v svoje strankarske namene ter v povzdigo časti in slave dr. A. Gregorčiča in dr. Šusteršiča. Naj bi molčal vsaj toliko časa, da bi bilo to vprašanje definitivno rešeno, potem naj se že razkavsa tudi zaradi tega — uspeha! Toda infamno je, da klepeče in laže že zdaj ter posredno ponižuje tiste, ki imajo v tem pogledu največjo, ako ne edino zaslugo.

Mi smo si takoj preskrbeli vse informacije ter ž njimi zavračamo „Slovenčev“ brbljanje o uspehih „Slovanske zveze“, dr. Gregorčiča in dr. Šusteršiča, katerim edino pripisuje vso zaslugo. Ako prihaja taka resnica o nepravem času v javnost, bo odgovoren le „Slovenec“ za morebitne zle posledice.

Napisi Görz-Gorizia so bili deloma že postavljeni do 2. t. m., a o njih še ni nič vedela Gregorčičeva „Gorica“ 3. t. m. — G. A. Gabršček pa je takoj 3. t. m. na primeren mestu protestoval proti toliki infamiji, vzročni slovenski večini dežele, opisal je ogorčenost, ki je že

zavladala in ki vzburi vse Slovence ter naravnost nasvetoval — odložitve otvoritvenega vlaka 19. t. m., ako ni do tja odstranjena ta razžalitev goriških Slovencev. — Isti dan je odšlo na višje mesto ekspresno poročilo o novem položaju v deželi, drugi dan pa na najvišje mesto na Dunaj brzojavno poročilo in predlog: naj se napisi odstranijo. — „Soča“ 4. t. m. je objavila fulminanten članek „Görz-Gorizia“, ki je šel takoj v prevodih na višja mesta. Uredništvo „Soče“ je poslalo isto številko na višje mesto s posebnim spremljevalnim pismom. Uspeh „Soče“ je bil ta, da je bilo v četrtek 5. t. m. z merodajnimi krogi na Dunaju po telefonu dogovorjeno, da se to vprašanje reši sporazumno s — poslanci.

Gospod A. Gabrščka je obvestil o položaju in o odgovoru dunajske vlade štiri državne poslance z enako glasečimi se pismi, in sicer gg. Oskar Gabrščka, dr. A. Gregorčiča, dr. A. Ferjančiča in prof. Vj. Spinčiča. — Prvih dveh pismo ni našlo na Dunaju, pač pa je g. dr. A. Ferjančič storil takoj primerne korake. — Napadi „Slovenca“ na poslanca g. Oskarja Gabrščka so tu torej povsem zlobno izviti iz trte, ker dr. Gregorčič se je prikazal na Dunaju tudi šele v torek, torej 8 dni pozneje, ko je g. A. Gabršček že uspešno pričel delo za odstranitev razžaljenih napisov.

V sredo predpoldne 11. t. m. so naznanili možje obeh slovenskih strank — devet javnih shodov ob novi železniški progi z dnevnim redom: „Bohinjska železnica — njena važnost in pomen za slovenski narod“. Kakor se nam poroča iz Gorice, bili so vsi gospodje obeh strank povsem edini v odločnem nastopu in dogovarjali so se med seboj kakor celi možje, ko gre za veliko in vzvišeno narodno stvar. To je bil časten dogodek, ki je imponoval tudi vladi — in župan Hribar je česti-

tal tej edinosti. Ali je zaslužil za to brco v „Slovencu“?

Dr. A. Gregorčič je bil na Dunaju že v torek, a ni mogel brzojaviti istega dne še nikakega „uspeha“ v Gorico. — V sredo po prijavi shodov pa je začel z mrzlično naglostjo delovati telegraf in telefon med oblastveniki v Trstu in na Dunaju, — in na to je šele opolnoči došla v Gorico Gregorčičeva brzojavka: „Sedanjim napisom odpravijo, novi se za sedaj ne postavijo.“

Zgodilo se je torej do pike isto, kakor se je glasilo na korake g. A. Gabrščka že 8 dni poprej na Dunaj poslani predlog z visoke in vplivne strani. — In dvorni svetnik grof Attems je izjavil v soboto, 21. t. m. nasproti štirim gospodom obeh strank, da vlada ni morda odstranila napisov vsled pisave listov in napovedanega odpora (?), marveč je to storila na prvi predlog iz Trsta na Dunaj dne 4. t. m., torej na prvi korak, kateri je napravil g. A. Gabršček.

Mi tu nikakor nočemo kovati v zvezde g. A. Gabrščka za ves energičen nastop tekom te akcije in noben slovenski list bi mu ne bil dal javno niti besedice pohvale, ker liberalci smo pretaktni in preskromni. — Toda na brezstidno brezstidnost „Slovenčev“ ne moremo molčati. — Ako „Slovenec“ po vseh teh dejstvih kuje v zvezde uspeh odločnega nastopa „Slovanske zveze“, Gregorčiča in Šusteršiča, tedaj nam slovenska javnost ne sme zametiti, ako ji natočimo čistega vina.

„Slovenec“ je hotel goriškim naprednjakom zanikati celo to zaslugo, da so tudi oni deležni uspeha, ki se je dosegel, ter ga reklamuje edino za „Slovansko zvezo“, Gregorčiča in Šusteršiča. — Tudi grof Attems je odrekal zaslugo združeni akciji goriških Slovencev ter jo je pripisal onemu prvemu predlogu, ki je šel na Dunaj vsled nastopa g. A. Gabrščka. Potemtakem bi bilo vse vkup zasluga odločnega nastopa g. Gabrščka?!

No, mi pa nočemo iti tako daleč v svojih trditvah in pravimo: Gosp. A. Gabršček je pričel odločno in premišljeno akcijo, še predno so klerikalci sanjali o krivici, ki se je zgodila slovenskemu narodu. — In še predno je „Slovanska zveza“, po vrhu Gregorčič in Šusteršič, vedela za vse to, je dunajska vlada dala na Gabrščkove korake telefoničen odgovor, da umeje odpor od slovenske strani in da reši to vprašanje po dogovoru s poslanci. — Edinost obeh strank na Goriškem pa je gotovo pripomogla do tega, da je rodila dobro pričeta akcija tudi dober sad — t. j. da je vlada odstranila slovenski narod žaleče napise. Mi ne podcenjamo složenosti obeh strank in radi priznavamo, da je imponovala na zgoraj in pripomogla k ugodni rešitvi. — Brezstidno, brezstidno pa je, ako „Slovenec“ zafrkuje ono lepo složenost ter po vsem vrhu še proglašuje v očigled kričeim dejstvom urbi et orbi, da je to edinole uspeh odločnega nastopa poslancev „Slovanske zveze“, osobito dr. Gregorčiča in dr. Šusteršiča. — Da sta na Dunaju tudi kaj storila, je naravno, in izvršila sta svojo prokleto dolžnost! Težke naloge nista imela, saj je bilo vse že lepo pripravljeno na — „odločen nastop“ moža, ki ni član „Slovanske zveze“ in ne poslanec.

Žalostno je, ako klerikalci niti ob tako resnih časih ne morejo pozabiti svojega strankarstva ter hočejo kovati zase železo, katero so kupili in razbelili naprednjaki. Na „Slovenčeve“ podle napade smo mu mi oskrbeli današnji odgovor!

Razgovori s srbskimi parlamentarci.

I.

Belgrad 21. julija.

(ut. —) Danes v jutro sem odšel v narodno skupščino s trdno namero, da intervigram vse vplivnejše srbske parlamentarce. Posebno

me je zanimala carinska vojna in zato sem hotel na vsak način slišati mnenja vplivnejših članov posameznih strank o tem važnem vprašanju. Svoj načrt sem tudi izvedel, ker sem v teku današnjega predpoldneva dobil iz prvih rok toliko materijala, da ga lahko objavim v „Slov. Narodu“ kot neko parlamentarno anketo o izvestnih vprašanjih.

Najprvo sem poiskal gospoda Nikolo Pašića, ministrskega predsednika. Sicer sem naprej vedel, da bodo odgovori g. ministrskega predsednika kratki, diplomatski — ministriški predsedniki morajo pač tehtati vsako besedo, predno jo izgovorijo — ali bilo me je mnogo stalo do tega, da se ž njim pogovorim in odidem takoj pred ministrsko sobo v narodni skupščini in naprosim tam nekega znanega mi poslanca iz skupštinske večine, naj sporoči g. N. Pašiću mojo željo. Čez nekaj minut potem se je razvil v radikalni klubovi sobi med mano in g. N. Pašićem tale razgovor:

„Vi me hočete torej na vsak način intervignirati?“

„To je moja želja, gospod predsednik. Želim slišati mnenja posameznih vplivnejših parlamentarcev o nekih vprašanjih, za katera se sedaj živo interesira ne samo Srbija, nego tudi zunanji svet. Obračam se najprej do Vas, kot predsednika ministrstva in Vas prosim, da bi mi blagovolili odgovoriti na sledeča vprašanja: Ali mi morete reči vsaj približno, koliko časa bo še trpelo sedanje izredno zasedanje narodne skupščine?“

„Narodna skupščina nima mnogo dela, ker ona je sklicana k izrednemu zasedanju samo zato, da se verificirajo volitve in da se da vladi pooblastilo za pogajanja o trgov. pogodbah.“

„A obstrukcija? Ona trpi lahko do jeseni, ker opozicija je zelo bojovita.“

„O trajanju obstrukcije ne morem

LISTEK.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

V krsti je ležala samo še obleka in belo platno, s katerim je bila prej ovita glava mrličeva — glave in brade ni bilo več — obleka pa je bila preparana.

Krvosrd je vzel grofu Bernardu meč iz rok in je z mečem vrgel iz krste zlatopoljčevu obleko pred altar. Vse ljudstvo je videlo, da trupla ni več v krsti in je obupno kričaje in se prekrizaje bežalo iz cerkve in z ljudstvom vred je bežal tudi župnik Lavrenčij.

Prav tedaj je prijezdil na krajnemu konju po trgu vitez v srebrnem oklepu z modrimi peresi na šljemu. Ustavil se je pred cerkvijo in zaklical:

„Župnik Lavrenčij — danes čez tri leta ti pripeljejo zopet truplo Kristofa Zlatopoljca v to cerkev.“

Pri teh besedah je vitez odjezdil v diru iz mesta v tem, ko je župnik Lavrenčij trepetaje zrl za njim.

„Če je to Kristof Zlatopoljec... če je vstal od smrti... če so se hudobni duhovi zopet naselili v njegovem telesu — potem gorje meni — gorje meni, gorje kolovškim, gorje vsem kristjanom.“

Krvosrd je smehljal gledal ta prizor in stiskal v rokah kos voska in klopčič črnih las. In njegove ustne so šepetale: „Prava sreča, da so ti ljudje tako trdni v veri in ne pojmi, kako se iz umetno napihnjene obleke izpusti zrak in kako se iz voska napravi človeški obraz.“

Župnik Lavrenčij je bil kakor omamljen strahu. Trdno je verjel, da je Zlatopoljčevu telo vstalo v novo življenje. Prevzel ga je blazen strah. S tresočimi se ustnami je dal svojima duhovnima pomočnikom nekaj naročil, potem pa je šel v cerkev po najsvetejše in oznanil pred cerkvijo:

„Prebivalci kamniškega mesta, bratje in sestre v Gospodu! Bog je prekel vaše mesto. Vzel je celo svoj blagoslov iz božjega hrama, tako da imajo zdaj zli duhovi v njem svoje zavetje in da morejo iz cerkve pred altarjem peklenški služabniki odnašati mrliča in njihova trupla vzbujati v novo življenje. Za služabnika Gospodovega ni več prostora v tem mestu,

dokler ne bo ta tempelj prodrt, in dokler ne bo sezidana nova cerkev in dokler ne bodo vsi prebivalci zopet deležni božje milosti. Kristjani, ki hočete rešiti svoje duše večnega pogubljenja, zapustite v tej uri z menoj to nesrečno mesto, ki je je zadela božja jeza.“

Ko bi bil župnik Lavrenčij le eno uro prej grozil s svojim odhodom, bi ga najbrže nihče ne bil zadrževal, niti njegovi ožji pristaši ne. Toda zdaj, spričo groznega čudesa, ki se je zgodil s truplom Kristofa Zlatopoljca, je bilo ljudstvo tako zbegano, da se je ustrašilo grožnje župnikove, misleč in verujoč, da je res Bog izlil svojo jezo nad Kamnik in da je njihovo rodno mesto preklel. Ljudje so začeli padati na kolena in moliti ter prositi župnika, naj jih v tej strašni uri ne zapusti, naj ostane na njihovi strani in naj jim pomaga, saj je z blagoslovi prejel čeznaravno oblast in saj ima moč, da pridobi mestu zopet božjo milost in da zagovori in izžene zle duhove. Celotno možje s črnimi čepicami niso vsi ostali trdni in so začeli omahovati, največ zaradi tega, ker je župnik hotel seboj odnesti najsvetejše in ž njim vred vse zakramente.

Bernarda grofa Sternberga so ti dogodki popolnoma zbegali. Njegov namen je pač bil, prisiliti župnika Lavrenčija, da s svojimi ožji pristaši vred zapusti Kamnik in zato je tudi v cerkvi župnika na vse načine izzival in sploh silil, dogovorno s Krvosrdom da mora župnik blagosloviti mrliča. Toda, ko je truplo izginilo in ko je župnik, hoteč odnesti iz mesta najsvetejše in vse zakramente, spravljen ljudstvo v strah in je s tem zvalil na svojo stran, si Bernard ni vedel več pomagati.

Zatekel se je Krvosrdu in ga je vprašal za svet.

„Če gre župnik zdaj iz mesta, mu sledi skoro vse ljudstvo in mi smo z mestom vred izgubljeni; če ostane, nam bo zdaj laglje kot kdaj poprej škodoval ker bo imel ljudstvo na svoji strani in pomagal bo Kolovškemu. Kaj naj storimo, gospod Krvosrd; svetujte mi, jaz si ne vem sveta.“

Vsled župnikovega ukaza so zdaj zapeli vsi zvonovi. Oba duhovska pomočnika sta se postavila poleg Lavrenčija, ki je držal najsvetejše v rokah, pred duhovnike pa so se postavili možje s cerkvenimi banderi.

„Ljudstvo kristjansko, pojdi za

menoj, če hočeš biti deležni sreče na zemlji in večnega zveličanja, je paterično velel župnik. Sprevod se je začel počasi pomikati po trgu in moglo ga je oril „de profundis“, ki so ga peli huhovniki.

„Zaprte mestna vrata in ne pustite nikogar iz mesta, dokler se ne vrnem,“ je rekel Krvosrd in hitro odšel. Bernard Sternberg ni ničesar več vprašal, nego ukazal svojim vojakom, naj zapro in zasedejo vsa vrata, sam pa je šel k vratom, proti katerim se je pomikal župnik z ljudstvom.

Še predno je dospel sprevod do vrat, sta prihitela tja Krvosrd in vitez Pyrso. Slednjega je poklical na pomoč Krvosrd, vedoč, da nima v Kamniku nihče tolikega ugleda in tolikega vpliva kakor ta Kamničan vedno zvesti prijatelj.

Pyrso se je postavil na kamenito klop poleg mestnih vrat. Trenotek pozneje je dospel sprevod do njega in je župnik Lavrenčij zapazil, da so vrata zaprta.

„Kaj naj to pomeni,“ je vprašal župnik s temnim pogledom viteza Pyrso. „Ali hočete v svoji krivoverski predrznosti celo živemu bogu zapreti pot?“ (Dalje prih.)

govoriti, ker to je odvisno popolnoma od opozicije.“

„In carinska vojna, gosp. predsednik?“

„Stvar je jasna. Avstrija ni hotela podaljšati trgov. provizorija, ker smatra, da ima od njega koristi samo Srbija, a ona nobenih.“

„Kdaj se obnovijo pogajanja za trgov. pogodbo in, ali je upanja, da bodo imela ta pogajanja povoljne rezultate?“

„Pogajanja se obnovijo v septembru, a o rezultatih se še danes ne more govoriti. Na dveh bazah se pogajanja lahko vršijo: ali ostane pri dosednji bazi, da iščejo Srbija in Avstro-Ogrska neke posebne koncesije vsaka za sebe, ali pa se ne bi stavljalo nobenih zahtev, ki nimajo s trgov. pogodbo ničesar skupnega.“

„Ali se vlada še peča z vprašanjem o posojilu, gospod predsednik?“

„Za sedaj še ne. O tem se bo razpravljalo in reševalo še-le v jeseni.“

S tem je bil ta razgovor končan. G. Nikola Pasić je odgovarjal zelo oprezno, kar se posebno vidi iz pasusa o carinski vojni. Ali ako se malo misli, postane hitro jasno, da g. ministrski predsednik niti od daleč ne misli sprejeti avstrijskih pogojev, nego hoče, da se pogajanja o trgovinski pogodbi vršijo tako, da se pri tem topovi sploh ne bodo jemali v poštev. Tako si jaz razlagam njegov previden odgovor, a tako razlaganje najde svojo zaslonbo v splošnem razpoloženju, ki vlada o tem vprašanju v celi Srbiji.

Komaj se poslovim od ljubeznivega gospoda ministrskega predsednika, sestanem se v hodniku z gosp. Miko Popovićem, predsednikom radikalnega skupštinskega kluba, ki se je moji želji, da bi mi podal svoje mnenje o izvršenih vprašanjih, takoj prijazno odzval. Izideva iz skupštinskega posloplja na vrt in tukaj sem g. Popovića intervjuiral.

„Vprašate me, koliko časa bo trajalo izredno zasedanje narodne skupštine? Potrebno je verifikirati volitve in votirati vladi pooblastilo za pogajanja o trgov. pogodbi. Za to bi zadoščevalo 4—5 dni, ali to je odvisno od držanja opozicije. Sicer pa — po mojem mnenju — najdalje na deset dni končamo svoje delo, ker opozicija najbrže opusti obstrukcijo, ako večina odobri neke opozicijske mandate, za katere se je verifik. odsek izjavil, da jih je treba anulirati. Opozicija je posebno zainteresirana za mandate iz rudniškega okrožja, v katerem je bil izvoljen njihov prejšnji minister nar. gospodarstva Drašković.“

Radikalni stranki nikakor ni stalo do tega, da osvaja tuje mandate, ker ima dovoljno večino za mirno in uspešno delo in bi si z osvajanjem tujih mandatov samo škodila. Ko je ona, oziroma njeni člani verifik. odseka, izjavila, da se morajo izvestne volitve anulirati, niso je vodili drugi razlogi kakor ta, da se udovolji zakonu. Da radikalna stranka nima pri verifikaciji volitev nobenih sebičnih namenov, vidi se tudi iz tega, da je potrdila izvolitve opozicijskih poslancev, kjer je sicer bilo formalnih nepravilnosti, ali ni bilo nobene materialne pgreške. Večina je vse take izvolitve potrdila, četudi bi jih s polno pravico lahko anulirala. Zato večina najbrže potrdi tudi volitve v onih treh občinah rudniškega okrožja, kjer so se vršile večje nepravilnosti v koristi opozicije.

Slišati želite moje mnenje o carinski vojni, ki je nastala med Srbijo in sosedno monarhijo! Radikalna stranka ve, da so posledice carinske vojne težke in zato bi želeli, da se doseže sporazum in pripravljeni smo dati Avstro-Ogrski vse koncesije, ki jih moremo dati, a da ne oškodujemo naših ekonomskih interesov in da od tega ne trpi dostojanstvo naše države. Vse avstrijske zahteve, ki bi — ko bi jih mi akceptirali — škodile ugledu in dostojanstvu srbske države, odbijemo, ker predpostavljamo materialno škodo ponižanju.“

Zvedel sem, kar sem želel in sem se hotel posloviti, ko pride gosp. dr. Miša Vujić, srbski poslanik

na dunajskem dvoru. G. Popović ga pokliče in mu reče: Dragi Miša, dopusti, da ti predstavim nekega slovenskega časnikarja in pokazaviš namene, reče: Gosp. N. N., dopisnik „Slov. Naroda“.

„A, vi ste iz Ljubljane?“ reče g. Vujić in mi poda roko.

„Ne ravno iz Ljubljane, gospod minister,* ali list, kateremu sem dopisnik, izhaja v Ljubljani.“

„Vem, vem!“ reče na to gosp. Vujić, a ko izjavim svojo željo, da bi ga intervjuiral, in sicer da bi želel slišati njegovo mnenje o carinski vojni, mi odgovori, da je to nemogoče, ker je delegat za pogajanja o trgovinski pogodbi.

„Ali, gospod minister, ravno zato, ker ste delegat, bi rad slišal Vaše mnenje.“

„Obžalujem, ali ne morem govoriti o tem vprašanju, ker sem poslanik pri dunajskem dvoru in delegat za pogajanja o trgovinski pogodbi.“

Poslovim se od obeh gospodov in odidem v biblioteko, kjer se sestanem s častitljivim duhovnikom g. Milanom Gjurićem, stariim radikalnim boriteljem, ki je že čez trideset let narodni poslanec. Ker sva bila že prej znana, povabi me g. Gjurić takoj, naj se usedem zraven njega, a jaz uporabim to priliko, da se spustim z njim v političen razgovor. Izvlečem iz žepa papir in svinčnik, da bi hitro stenografiriral njegove odgovore, ali to je bilo nepotrebno, ker mi reče g. prota takoj te-le besede: „Nič ni treba pisati sinko! Jaz ne bom mnogo govoril, nego ti povem samo to-le: Dokler se je srbski narod trdno držal naše stare pravoslavne vere in se je s križem v roki bojeval s Turki, se je osvobodil, ustvaril je iz turškega pašaluka kraljevino Srbijo in napredoval v vsakem oziru. Kakih koristi mu prinesejo moderne ideje, ki prihajajo od zapada, to nam pokaže bodočnost.“

„Ali mi nočete ničesar več reči, gospod prota (dekan)?“

„Ali ti ni dosti rekel, sinko, sluga oltara božjega in človek, ki je čez trideset let narodni poslanec in narod pozna?“

„Nam, Slovencem, je vera — katolicizem — mnogo škodila, ker ubija vsako svobodno misel in je ustvarila iz našega kmeta sužnja, ki ponižno in vdano vsprejema vse brce in klofute, ki tako pogostoma padajo po njem.“

„Ne vem, kako je pri Slovencih, ali srbski pravoslaven duhovnik je izšel iz naroda, živi v narodu in zanj, a ako je potrebno, on je pripravljen tudi umreti za sveto narodno stvar, kar nam dokazuje zgodovina in sedanjost — pogledjmo v Staro Srbijo in Makedonijo!“

Gospod Gjurić je govoril istino. V vseh srbskih vstajah so stali duhovniki v prvih vrstah boriteljev za svobodo. Zapustili so oltar in so vzeli puško v roke, da izvojujejo domovini svobodo. Srbski duhovnik se ne more in ne mara oddaljiti od naroda, nego z njim živi in čustvuje, z njim se veseli in tuguje. Gospod Milan Gjurić je eden teh duhovnikov. Kadar ga človek posluša govoriti v skupščini, rekel bi — ko po obleki ne bi v njem poznal duhovnika — da je kak general, tako bojevit zna biti, a v časih reakcije pod Milanom in Aleksandrom je stal v prvih vrstah radikalne stranke, ki se ni borila samo proti reakcionarnemu režimu, nego direktno proti dinastiji, vsled česar so tudi bili tako neusmiljeno preganjani. Tudi prota Gjurić je bil preganjan kakor zver, ali tilnika ni uklonil, nega je vstal v borbi naroda s tiransko dinastijo — na strani naroda, iz katerega je izšel!

Med srbskim in slovenskim duhovnikom je tolika razlika kakor med dnevom in nočjo, in sicer je srbski duhovnik sličen jasnemu dnevu, a slovenski duhovniki so po ogromni večini slični temni noči — — —

To so moji razgovori s srbskimi parlamentarci iz zmerno-radikalne stranke. V prihodnjem dopisu priob-

*) Poslaniki pri tujih dvorih imajo naslov ministra.

čim razgovore s poslanci iz opozicije, in sicer z gg. Sašo Prodanovićem (samostojen radikalec), dr. Vojo Veljkovićem (nacionalce) in Pavlom Marinkovićem (konzervativce). Končno dodam pa vsem tem razgovorom svoj komentar in svoje mnenje, ker časnikar ima tudi pravico imeti svoje mnenje.

Pasivna resistenca pri čeških poštah.

Praga 23. julija. Češki poštni uradniki so sklenili na svojem shodu, da se morajo obljubljeni regulacije takoj izvesti, ako se to ne zgodi, začnejo s pasivno resistenco.

Ogrsko-hrvatski drž. zbor.

Budapešta 23. julija. Zbornica je razpravljala o proračunu trgovskega ministrstva. Poročevalec Babo je izjavil, da se bo industrija na Ogrskem razvila le tedaj, ako se dobi zagotovilo, da bo z letom 1917. res nastala samostojna ogrska carina.

Minister Kossuth je obetal veliko trgovinsko in prometno politiko ter izjavil, da bo deloval na vso moč, da se ustanovi samostojna carina za Ogrsko. Predvsem si mora Ogrska zgraditi do Reke in Galaca železnice, da ne bo odvisna od Avstrije.

Posl. Mihaly (Rumun) je zahteval zakon, ki prepove hranilnicam in bankam jemati višje obresti kot 8%. Predlog je bil sprejet, ravno tako celokupni proračun.

Rumunsko-grški spor.

Bukarešt 23. julija. Uradni list razglša, da je vsakršen uvoz iz Grške prepovedan in da morajo grški podložniki na Rumunskem plačati dvojni zemljiški davek in trojni obrtni davek.

Rusija pred revolucijo.

Razpust dume. Petrograd 23. julija. Razpust dume ni povzročil tistega učinka, kakor so ga prorokovali časopisi. Petrograd, Moskva in druga mesta so sprejela ukaz o razpustu splošno mirno. Življenje v obeh glavnih mestih je v splošnem normalno, le vojaštva povsod mrgoli. Seveda se iz tega prvega hipa še ne sme sklepati, da razpust ne bo imel dalekosežnih posledic. Predvsem se je bati splošnega štrajka, ki se je v Moskvi že poprej napovedal. Včeraj ni bilo v Petrogradu napovedanih nemirov, le v Sadovaji so pijani delavci povzročili izgrede, da je morala policija rabiti orožje ter ranila več oseb. Orožniki so streljali v zrak.

Poslanci v Vyborgu.

Petrograd 23. julija. Že včeraj so odšli skoraj vsi poslanci opozicije, delavske stranke in soc. demokratov v Vyborg na Finsko, da se dogovore o nadaljnjih korakih ter izdajo oklic na narod. Vseh v Vyborgu zbranih poslancev je 183. Predseduje Muromcev. Tudi konzervativna poslanca grof Heyden in Stahović sta med njimi. Prvi dan so zborovali do 2. ure popoldne. Zborovanje je strogo tajno. Vse stranke na zborovanju so edine, da je treba proti razpustu parlamenta storiti odločne korake. Finska gubernijska oblast je dobila iz Petrograda ukaz, naj z vsemi sredstvi prepreči, da se na finskih tleh ne ustanovi kos ruskega parlamenta. Oblasti naj člane dume strogo nadzorujejo. V pozivu na narod hočejo državljane pregovoriti, naj ne plačujejo davkov ter ne dajejo vojakov. Gubernator je poklical predsednika k sebi ter mu naročil, naj čim hitreje skonča posveto vanje, ker je mogoče, da se že jutri proglasi nad Vyborgom vojno stanje.

Zbiranje vojaštva. Varšava 23. julija. Vojni minister je brzojavno zapovedal vsem poveljnikom vojaških posadk po celi evropski Rusiji in Kavkazu, naj se z vojaštvom takoj umaknejo v mesta, ter se tam koncentrujejo. V Petrograd in Moskvo prihaja neprestano novo vojaštvo.

Hamburg 23. julija. Prvi in drugi finski pešpolk v Helsingforsu sta se uprla ukazu gubernatorja, naj

bi zasedla mestno hišo in kolodvor. Tudi mornarica v pristanišču se je pridružila upornemu vojaštvu. Gubernator je brzojavil v Petrograd po zanesljive vojske.

Zopet cenzura.

Petrograd 23. julija. Vlada je ravnokar razglasila carski ukaz, s katerim se zopet uveda brezizjemna cenzura po celi Rusiji.

Državni svet.

Petrograd 23. julija. Državni svet je prevzel za sedaj funkcije dume, da izdela novi volilni zakon in nove zakone o svobodi. Vlada upa, da nastane do februarja zopet mir in da bodo volitve drugače izpadle, ker tudi inteligenca in industriji niso zadovoljni s postopanjem dume in kadetov.

Novi ministrski predsednik.

Pariz 26. julija. Novi ministrski predsednik Stolypin je brzojavil „Matinu“: Car je neomejeno za ljudsko zastopstvo v smislu ukaza z dne 30. oktobra 1905. Ravno zategadel je razpustil dumo, ki je s svojim prekoračenjem spravljala novo vladno obliko v nevarnost. Car hoče imeti močno vlado, da zatre nemire.

Odstop vrhovnega prokuratorja.

Petrograd 23. julija. Vrhovni prokurator sv. sinoda Šininski je odstopil na lastno prošnjo, ostane pa še senator.

Carjev manifest.

Petrograd 23. julija. V carjevem manifestu, ki je razpustil dumo, se navaja, da je car iz lastne volje poklical zastopnike naroda k zakonodajnemu delovanju. Navsetoval je tudi velike reforme na vseh poljih narodnega življenja. Carjeva glavna skrb je vedno bila, odpraviti ljudsko nevednost z lučjo pouka, ljudska bremena pa z olajšanjem delavskih pogojev in kmetijstva. Duma pa je hudo varala njegovo pričakovanje, ker ni delovala zakonodajno, temuč je zabredla izven svoje kompetence ter se bavila z zadevami, ki se smejo spremeniti le s carsko voljo. S pozivom na narod pa je duma storila naravnost nepostavni korak. „Ne bomo dopustili samovoljnosti ali nezakonitih dejanj, temuč bomo svojo carsko voljo z vso močjo državne sile nepokornežem vsilili. Razpuščajoč dumo, zagotavljamo, da je naša neomajna volja, to institucijo ohraniti.“

Neverjetne senzacije.

Budapešta 23. julija. Včeraj je bil tukaj podpredsednik kadetov v ruski dumi, M. Vinaver, ki je dobil tekom dneva dve brzojavki iz Petrograda, v prvi brzojavki se govorilo o grozni revoluciji na carskem dvoru. Vojaštvo je odpovedalo pokorščino, carska rodbina je v smrtni nevarnosti. V drugi brzojavki pa se je naznanilo, da carska palača gori, da jo je naskočilo 20.000 upornih delavcev, a vojaštvo se ni ganilo.

Mednarodna mirovna konferenca v Londonu.

London 22. julija. Danes se je otvorila mednarodna mirovna konferenca, ki se je udeležuje 500 delegatov. Posebno navdušeno so bili sprejeti odposlanci dume, ki pa so izjavili, da se morajo vrniti domov, ker je z razpustom dume tudi njihov mandat ugasnil. Za predsednika je bil izbran lord Weardale, ki je izjavil, da zanesljivo pričakuje časa, ko ne bo vojske, da bi se poprej ne sklicalo razsodišče. V imenu kralja je pozdravil zborovalce ministrski predsednik Campbell-Bannermann.

Dopisi.

Iz Litije. In zopet smo imeli vesel, krasen dan, ki nam ostane v najlepšem spominu. Poživil in pokrepčal se nam je zopet duh in narodna navdušenost in zavest je kipela iz pomlajenega srca. Ganljivo je bilo gledati poleg mladine in zavednih narodnih dam tudi osivele starčke, kako je vse vzplamtelo v narodni navdušenosti ob prihodu vrlih Sokolov in Sokolov iz bližnjega Zagorja v narodno Litijo. Včeraj ob 12. uri nam je pripeljal na litijski kolodvor osebni vlak težko pričakovane goste. Zbralo

se je na kolodvoru toliko in tako odličnega občinstva, da je bilo na peronu vse polno. Videli smo na kolodvoru tudi vse korporacije. Poleg odposlancev bralnega in planinskega društva celotne litijske požarne brambe, je zastopal našo občino gospod župan s svetovalci in kar posebej omenjamo, tudi g. župan iz Hotiča je prihitel s svetovalci, da tako tudi on imenom svoje občine pozdravi vrlega Sokola. Urnebesni „Na zdar“-klici so zadoneli ob prihodu vlada. Pozdravljanje navdušeno in prisrčno ni hotelo prenehati, dokler ni član bralnega društva imenom vseh društev v toplih besedah pozdravil vrle Sokole in Sokolice. V kratkih potezah je narisal vzvišene sokolske ideje in njih pomen za Slovenstvo, poudarjal važnost telovadbe, češ, da le krepak in čil narod more globoko misliti in energično, vztrajno delovati, kajti le v zdravem telesu biva tudi zdrava duša. Poudarjal je nadalje preveliko važnost narodno čutečega ženstva za mal narod slovenski in čestital zagorskemu Sokolu, da je oživil sorodni sokolsko idejo v narodnih damah zagorskih. Končal je, želeč dragim gostom prav prisrčne zabave in pri telovadbi obilnega uspeha v Šmartnem s pesnikom: „Tu na prijatelj „Sokol“ roko mojo, ti pa podaj desnico svojo, da srca zvesta kakor zdaj, ostala bodo vekomaj.“ Gromoviti „Na zdar“-klici so zaorili v nebo. Rudniška godba je zaigrala tuš, nakar se je eden Sokolov v vznesenih besedah zahvalil za presrčni sprejem. Brzovlak je pripeljal nekaj minut pozneje tudi deputacijo Sokola iz Šiške z g. dr. Ravniharjem, starostom „Sokolske zveze“ na čelu. Tudi ti so bili prisrčno pozdravljeni. Građec in Litija sta oblekla praznično obleko. Ponosno so vihrale raz hiš naše trobojnice. Spreved z godbo na čelu in s požarno brambo, s Sokoli in Sokolicami ter z vsem na kolodvoru zbranim občinstvom se je pomikal skozi Litijo. Neutrudljive naše zavedne dame so raz oken sipale nebroj šopkov med goste. Povsod pa je odmeval sokolski „Na zdar“. Gostje so nato korakali v bližnje Šmartno, kamor so priredili izlet. Vrli Šmarčani so se za sprejem, kakor po navadi, tudi to pot izvrstno pripravili. Gromi topičev so naznanjali, da se bližajo vrli gostje. Pred slavolokom se je zbralo poleg vseh društev z zastavami nebroj občinstva. Sprejem je bil tako prisrčen kakor v Litiji. Vsako posamezno društvo je lepo nagovorilo po svojih načelnikih „Sokola“. Posebno vzneseno, pesniško nadahnjeno je govorila nadarjena in narodno čuteča hčerka tovarnarja g. Knafliča, gdč. Lojzika Knaflič. To so bili res zvonki glasi, ki so očarali slehernega udeleženca. Po njeni trudoljubnosti so na zastavo zagorskega Sokola pripelje vrle Šmarčanke krasen trak. Zahvalil se je za sprejem eden izmed Sokolov in ena Sokolice, ki je vabila Šmarčanke, da se zbero pod zastavo bodočega litijskega-šmartinskega Sokola. Popoldne je bila pred znano narodno gostilno g. Robavska javna telovadba. Hiše so bile vse v zastavah. Ginjeni smo bili, videč impozanten nastop vrlih mladih Sokolice. In kako fino so telovadile, kretajoče se vedno strogo po taktu topliške rudniške godbe! Naravnost pa smo se divili krasnim proizvajanjem, s finim razumom in neutrudljivo izvršenih najsmelejših in najtežjih pozicij. Da, da to je zagorski Sokol! Med odmorom pa je nastopil starosta „Sokolske zveze“ dr. Ravnihar iz Ljubljane in v plamtečih, navdušujočih besedah razvijal sokolsko idejo. Ljudstvo je bilo očarano in dalo duška svojim čutilom z glasnim pritjevanjem. Dr. Ravnihar je izvrsten govornik, ki zna s poljudnimi besedami pridobiti srca. Po govoru se je še telovadilo in so posebno ugajale razne smelo in pogumno izvršene skupine vseh telovadcev. Po telovadbi se je razvila na vrtu gosp. Robavska pri koncertu neprisljuna, prisrčna zabava. Vse pa je bilo navdušeno in reklo: To je bil vesel dan, ki nam ga je Bog dal. Vrlemu zagorskemu Sokolu kličemo krepki „Na zdar“ in na veselo snidenje prihodnjič v Litijo.

Iz celjske okolice. Klerikaleci so pač mojstri v psolvah in hinavskem zavijanju. Njim je še tako umazano sredstvo dobro, samo da dosežejo svoj namen. Kako gonjo so uprizorili zadnji čas proti velezaslužnemu gospodu nadučitelju Arminu Građniku, da je poštenega človeka že sram. Nekaterim celjskim krogom se že kar gabi to obrekovanje: Arminovci, kimovci, naduteži, siroveži, brezverci, liberalci, svobodnjaki, jogri, grobokopi slovenske ljudske bole, pijanci, učitelji, ki se cerkve boje, nemškutarji in Bog si ga vedi kaj še, so v zadnjem času naši vrli okoliski učitelji v očeh in vročih možganih „Slov.“ poročevalcev. Skoraj menda ne bo več štev. „Slovenca“, v kateri ne bi naši štajerski maziljenci zasramovali vsemu slovenskemu učitelstvu dobro znanega njihovega organizatorja. Ker vestnemu in natančnemu

Dalje v prilogi.

nadučitelj in voditelj Gradišniku naši klerikalci z njihovim zavezanikom učiteljem Levstikom vred ne morejo ničesar očitati, kar se tiče njegove službene dolžnosti, osipljajo ga kakor tudi njegove tovariše z različnimi psovskami. Gorje sicer g. Gradišniku, ako bi na njem opazili le črno pikico, takoj bi udarili z loparjem po njem. Ob tej priliki bi svetovali tudi g. Levstiku, naj se nikar preveč ne zaletava v svojega šefa, ker sicer bomo odkrili vse njegove pege, ki smo jih slišali že od marsikoga. Kako je bil vnet ta gospod za nadzorovanje otrok ob priliki birmovanja, da je kar odpovedal privatne ure, o katerih bomo tudi še mogoče govorili, da bodo stremeli njegovi kolegi in koleginje, kaj je kolegialnost nekaterih g. kolegiov. Prizanesemo še sedaj, ker bi lahko imela vsa zadeva tudi sodnijske posledice. Da bi pa takrat nadzoroval učence, ko je primoran, tega pa ne. Treba je privatno poučevati, saj se tu ne gre za princip klerikalstva. Kako smo se nekoč čudili, ko je vodil sam eden učitelj nad sto dečkov v cerkev k izpovedi, da je komaj vzdrževal disciplino. Po našem popraševanju, zakaj ne nadzoruje več učiteljev, smo izvedeli, da je bil določil Levstik, ki je pa še-le prišel v cerkev, ko so bili že izpovedani vsi dečki. To le mimogrede. Z g. Levstikom bodo obračunali že njegovi kolegi, saj iz Seleske doline že prihajajo „rabuzade“. Boli nas le to, da so naši ljudski dušni pastirji z omenjenim ljudskim učiteljem že tako daleč zabredli, kakor kranjski osrečevalci naroda. Kar naravnost že škruvajo ljudstvo, naj da svoje otroke v nemške šole. Seveda ker ne morejo škodovati g. Gradišniku na drug način, so se začeli posluževati tega peklenškega sredstva. Bog nas reši takih osrečevalcev naroda!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. julija.

— **Župan Hribar** je nastopil dne 16. t. m. svoj letošnji dopust in bode med počitnicami uradoval le vsak drugi petek, sicer ga bode pa v uradu zastopal magistratni ravnatelj Vončina ali — kadar bode le-ta zadržan — magistratni svetnik Šešek. Kdor bi želel županu samemu kaj sporočiti, prijavi naj to magistratnemu tajniku Lahu.

— **Šusteršiču in klerikalcem v album.** Dr. Šusteršič se je pretekli teden v „Slovenču“ v potu svojega obraza trudil, da bi dokazal, kako zelo ugodna in koristna je za nas Slovence volilna reforma in da sta se on in njegova stranka z naporom vseh svojih sil trudila, da bi priborila koroškim Slovincem tisto število mandator, ki jim gre po pravici in po številu njihovega naseljenja. Z argumenti tega seveda ni mogel in tudi ni skušal dokazati, marveč je argumente nadomestil z navadnimi psovskami, s podlim sumničenjem in natolcevanjem, misleč, da bo v nedostajanju argumentov tudi s takimi „dokazi“ dosegel svoj smoter, da opere — zamorca. V svoji filipiki se je najbolj zaletaval v naš list in v napredno stranko, očitajoč jima, da ona edina na Slovenskem zgolj iz strankarskih ozirov škruvata proti volilni reformi in z zlobnim namenom kritikujeta „njegovo požrtvovalno delovanje za domovino.“ Da bo pa javnost, ki sicer itak ničesar več ne verjame niti Šusteršiču niti njegovim kumpanom, vedela, da nismo mi edini, ki upravičeno obsojamo požrtvovalno delovanje Šusteršičeve za domovino, bomo namreč v tem oziru mnenje mariborskega klerikalnega lista „Südösterreichische Stimmen“, katerega se pač ne more dolžiti, da bi simpatizoval z nami in našo stranko. List naglašja, da se je pri razpravi o volilni reformi pokazalo, da podpira vlada močnejše na stroške slabjših, da nimajo nemški poslanci nobenega pravnega čuta in da tudi slovenski delegati (To se v danih razmerah seveda tiče samo članov „lepega kluba“! Op. uredništva) niso storili svoje dolžnosti. Ti poslanci bi se vobče ne smeli preje pogajati o tem „skrupulacul“ volilne reforme, dokler bi ne bilo strto stališče nemške suprematije. List nato piše doslovno takole: „Tega pa niso storili; za to vsebuje ta zvarjena volilna reforma take krivice, ki silijo Slovence k energičnemu odporu. Da vedo naši rojaki, bodi jim povedano, da izginejo dejansko še vsi

nedostatki napram nasilstvu, ki se je zagrešilo na koroških Slovincih. Mi smatramo za svojo sveto dolžnost, da vnovič opozarjamo vlado in naše delegate na vnebovpijoče krivice. Nam preostaja samo eno geslo: „Korenito se mora vse spremeniti; koroškim Slovincem se mora dati njihove pravice; ako se to ne more doseči potom poštenega kompromisa, potem se naj razbije volilna reforma; naši delegati, vsaj štajerski, naj se ne drznejo stopiti pred narod z dobljeno klobuto!“ Nam Spodnještajercem je že preveč, opazovati to dogovorjeno igro v odseku za volilno reformo. Za Nemce se poiščejo vsi koti in se zvare v volilni okraj; Slovenci pa v svoji neumni pravicoljubnosti mirno zro na to misleč, da bodo na ta način rešili kakšne svoje interese. Nasilstvo za nasilstvom se jim zadaja, a Slovenci še vedno ostajajo mirne krvi... Interesi koroških Slovincov se ne smejo zapostavljati tako mirnodušno, kakor se je to zgodilo v odseku za volilno reformo. 100.000 Slovincem na Koroškem se ni zagotovil niti eden mandat, porazdelilo se jih je v osem volilnih okrajih, samo da bi nikjer ne prišli v veljavo. Takšna razdelitev je naravnost ironija na enako volilno pravico, je kršenje zakona pod egido vlade na škodo Slovincem. Ta krivica se mora spraviti s sveta; mi pozivljamo svoje poslance zadnjič, naj takoj prično v odseku z obstrukcijo in onemogočijo vsako delo, dokler se ne odkažeta koroškim Slovincem vsaj dva gotova mandata. **Raje nobene volilne reforme, kakor dovoliti, da se naši rojaki na Koroškem na tak način potiskajo ob steno!** Priporočamo dve točki, ki jih naj upoštevajo merodajni faktorji: 1. Vztrajati je pri zahtevi, da se ustanovita dva slovenska volilna okraja, in sicer eden, ki bi obsegal okraje: Celovec, Velikovec, Pliberk, Dobrla vas in Železno Kapljo; drugi pa okraje: Borovlje, Rožek, Podkloster, Beljak in Trbiž ob meji proti Šmohoru. 2. Pozivljamo inteligentne kroge na Koroškem, naj takoj prično z obsežno akcijo, naj sestavijo spomenico na temelju statistično zemljepisnih podatkov s karakterizacijo slovenskega in nemškega ozemlja, jo pošljejo vsem slovenskim klubom in naj končno odpošljejo na Dunaj deputacijo vseh stanov, ki naj odločilnim krogom oko v oko razloži in dokaže, kako krivična je volilna reforma za naš narod. Ljudstvo samo se ne sme pozabiti! Rodoljubi pojdite med narod, poučujte ga in odprite mu oči, da si sam pomaga in poslance pozove, naj varujejo tudi koroške interese, kakor se to spodobi slovenskim patriotom!“ — Tako piše notabene ultra klerikalni mariborski list „Südösterreichische Stimmen“! Mislimo, da je to dovolj jasen in določen odgovor na izvajanja dr. Šusteršiča v „Slovenču“ od petka in sobote in da nam ni treba izgubljaniti besedice več v polemiki nasproti Šusteršiču. Končno se nam zdi umestno dostaviti še tole: Šusteršič je v „Slovenču“ podlo napadal napredne poslance zlasti zaradi tega, ker se niso hoteli pogajati in barantati z vlado v zadevi volilne reforme tako, kakor je on storil, ter jim zbog tega očital lenobo, nemarnost in brezvestnost. Najlepše zadoščenje je dal našim poslanecem za te podle napade imenovani klerikalni list, ki piše: „Poslanci bi se vobče ne smeli preje pogajati o tem „skrupulacul“ volilne reforme, dokler bi ne bilo strto stališče nemške suprematije.“ Ali čuti dr. Žlindra, kako ga je s temi besedami vdaril po zobeh in zlogolkem jeziku klerikalni mariborski list?! Ako nima debele kože kot rinoceros, bo to vendarle čutil!

— **Klerikalni denuncijantje.** Na zadnjem shodu v „Mestnem domu“ je bilo tudi, kakor se samo ob sebi razume, poleg naprednega meščanstva tudi mnogo uradnikov „Slovenca“ to silno jezi, ker se klerikalnih shodov ne udeleži noben uradnik, pač iz tega enostavnega razloga, ker se vsak inteligenten in pošten človek sramuje,

se udeleževati političnih zborovanj v družbi takšne soderge, kakor je klerikalna. Ker klerikalci z laskanjem ne morejo privabiti uradnikov na svojo stran, skušajo to doseči s silo, ter terorizmom povzročiti vsaj to, da bi se uradniki javno ne upali priznati za pristaše narodno-napredne stranke in se udeleževati njenih shodov. Najboljše sredstvo v dosego tega smotra se jim zdi denuncijanstvo. V denunciranju so ti poštenjaki zares veliki. Saj je ni skoro „Slovenčeve“ številke, v kateri bi ne denuncirali tega ali onega. Tudi zadnje soboto si je šenklaški list privoščil nekega uradnika ter ga denunciral, da je na zadnjem shodu vodil Predovičeve hlapce in pretepal klerikalce. Ni nam treba naglašati, da je to od kraja do konca zlagano, klerikalnih lopovov pa to seveda nič ne ženira, oni hočejo s podlim sumničenjem škodovati človeku, ki ni ničesar drugega zakrivil, kakor to, da se je kakor svobodni državljani udeležil naprednega shoda. Zato ga zdaj denuncirajo. Fej takšnim podlim dušam! Kako že pravi nemška prislovica? Der grösste Schuft im ganzen Land, das ist und bleibt der Denunziant!

— **Pribežališče kranjskih klerikalcev** je celjska „Vahtarica“. V „Slovenču“ številko za številko blatio naprednjake, a to blatenje ne dosega grdihi namenov, zato so se zatekli zdaj v „Deutsche Wacht“, v najstrupenejši nemški protestantski list, kjer obirajo župana Hribarja, ravnatelja Senekoviča in vodjo Dimnika na isti način, kot se to godi v „Slovenču“. Notica je polna samih laži, ki jih beremo dan za dnevom v „Slovenčevih“ predalih in se naravnost zahteva v njej, da dobe šole v Ljubljani v roke klerikalci! Primernejšega lista za odkladanje svojih bolečin si naši klerikalci pač niso mogli izbrati, kot so si ga. Vprašanje je seveda, če bodo s svojimi ostudnimi lažmi kaj več dosegli, nego dosegajo v „Slovenču“!

— **Železniška uprava v službi beljaških Nemcev.** Snoči smo dobili prepozno za včerajšnji list to-le brzokajko iz Celovca: C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku je ustreglo beljaškemu Nemcem ter premestilo železniškega uradnika Slovenca Hochmüllerja brez vzroka in proti njegovi volji v Trst. — To je naravnost škandal, da se dá uprava državnih železnic komandirati od ljudi take vrste, kakor je vpokojeni stotnik Tepner v Beljaških Toplicah. Ali bi ne služilo njenemu ugledu mnogo več, ako bi nemškim teroristom Tepnerjeve baže v Beljaku in okolici energično povedala, da si od njih ne dá ukazovati, še manj pa terorizirati?! In končno, kaj je pa Hochmüller zakrivil, da se ga kaznuje s premestitvijo? Ker je v Beljaških Toplicah zahteval v slov. jeziku vozni listek? Ali nima tudi uradnik izven svoje službe toliko osebnih svobode, kakor vsak drugi državljani, čegar jeziku je zagotovljena popolna ravnopravnost tudi pri uradih? Poizvedeti bo treba, kdo je vodil disciplinarno preiskavo proti Hochmüllerju. Ako je res, da je železniško ravnateljstvo napravilo kozla za vrtnarja in poverilo preiskavo proti Hochmüllerju znanemu zagrizenemu nasprotniku Slovincem Narrerju, ki je že napol blazen, ako sliši le eno slovensko besedo, potem je pač lahko umljivo, da preiskava proti slovenskemu uradniku ni mogla drugače izpasti, nego je. Sicer pa priporočamo to zadevo posebni pozornosti slovenskih poslancev!

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani XXI.** redna velika skupščina bo v četrtek, dne 2. avgusta 1906 v Logatcu po sledečem sporodu: Odhod iz Ljubljane ob 5. uri 32 minut zjutraj. Dohod v Logatcu ob 6. uri 30 minut. Od Trsta sem dohod ob 8. uri 20 minut. Po prihodu v Logatcu v prostorih g. župana Lenassija v Gorenjem Logatcu zajtrk. Ob 1/2.10. uri dopoldne maša. Ob 1/2.11. uri zborovanje na vrtu, ob neugodnem vremenu v salonu hotela „Kramar“ v Dolenjem Logatcu. Po zborovanju skupni obed v prostorih hotela „Kramar“ ob 1. uri. Po obedu

razhod po Logatcu in okolici. Ob 5. uri popoldne vrtna veselica v hotelu „Kramar“. Odhod iz Logatca ob 10. uri 27 minut zvečer proti Ljubljani; proti Trstu ob 6. uri 33 minut. Radi obeda se je udeležencem zglasti do 31. julija v hotelu „Kramar“. Kuvert brez pijače stane 3 K.

— **Šolska vest.** Absolvirani učiteljski kandidat g. Franc Marinček v Ljubljani je imenovan za suplenta na meščanski šoli v Krškem.

— **Kongres slovenskih časnikarjev v Ogrskem Hradišču** bo, kakor smo že poročali, 8. in 9. septembra t. l. Shoda se udeležijo zastopniki vsega slovenskega časopisja iz Avstrije in Ogrske, kakor tudi gostje iz ostalih slovenskih dežel. Kongres slovenskih časnikarjev je takorekoč vseslovenski parlament. Letošnji kongres ima temvečji pomen, ker se vrši v kraju, svetem vsem Slovanom, v bližini Velehrada, stolice kralja Svetopolka in slovenskih apostolov. Ta shod bo impozanten in izredno zanimiv. Razume se samo ob sebi, da sprejme mesto Ogrsko Hradišče slovenske goste z odprtimi rokami. Prijave sprejema g. K. Jonáš, urednik „Venkova“ v Pragi, Jungmannova tr. Kongresna taksa znaša 10 K in jo je treba poslati g. J. Miškoviškemu, uredniku v Čekem Brodu.

— **Poverjenik „Slovenske Matice“** je za Zagreb g. dr. Stefan Ortner, blagajnik „Matice Hrvatske“. Hrvatsko časopisje poziva Hrvate, naj pristopijo k „Slovenski Matici“, od katere dobe knjige za letni 2 K, če so udje „Hrvatske Matice“. Ker tudi slovenski člani naše Matice dobe knjige „Hrvatske Matice“ za polovično ceno, vidimo, da naša in „Hrvatska Matica“ kaj dosledno in dejansko delujeta za uresničitev jugoslovenske vzajemnosti. Vabimo torej znova Slovence, naj pristopijo k obema „Maticama“. Za 7 K dobe najmanj 14 knjig vsako leto, kar je vsekakor tako velik književni dar, kakršnega nikjer drugod ne dobiš!

— **Člani „Glasbene Matice“,** ki jim je njeno nadaljno neovirano delovanje na sru, se zberó v četrtek, dne 26. t. m. zvečer ob 1/9. uri v vrtnem salonu pri „Novem svetu“ (na Marije Terezije cesti) k prijateljskemu razgovoru o postopanju pri obnem zboru in o volitvi novega odbora.

— **Slovensko akademsko ferijalno društvo „Bodočnost“** si je izvolilo na svojem V. obnem zborovanju, dne 21. julija 1906 v ptujski „Citalnici“ sledeči odbor: Predsednik: Ivo Lesničar, stud. vet.; podpredsednik: Vekoslav Rajh, stud. fil.; tajnik: Fran Salamun, stud. iur.; blagajnik: Odo Cajnkó, abit.; arhivar: Gustav Hrčič, abit. Vsi dopisi in pošiljave naj se naslovijo na predsednika, Hum, pošta Ormož, ali tajnika, Obrež, pošta Središče.

— **Za mestne uboge.** Tukajšnji posestnik g. Stefan Klun je podaril revežem v stari ubožnici na Karlovski cesti povodom jubileja g. prelata Rozmana znatni znesek 150 kron ter ga s primernim ogovorom sam razdelil med dotične uboge.

— **Na Cesarja Franca Jožefa mestni višji deklški šoli** se je sklenilo deseto šolsko leto dne 14. julija na običajni način. Vpisalo se je bilo v začetku šolskega leta 136 gojenk, mnogo pa se jih zaradi nezadostnega znanja ali nedostajanja prostora ni moglo sprejeti. — Vprvič je v tem šolskem letu nastala potreba, otvoriti za I. letnik vzporednico. Koncem leta je štel zavod 128 gojenk, izmed katerih je dobilo 33 izpričevalo prvega reda z odliko, 76 izpričevalo prvega, 6 drugega reda, 13 pa dovoljenjane povzvalnega izpita po počitnicah. — V tem mesecu decembra je šolo temeljito nadzoroval c. kr. deželni nadzornik gosp. Fr. Levec. — Med kroniko zavoda naj se omenita dva znamenita obiska. Dne 12. marca je posetil v spremstvu g. župana mestno višjo deklško šolo c. kr. deželni predsednik prebl. gospod Teodor Schwarz ter se poučil o razmerah, uredbi in uspehih tega zavoda in prisostvoval v III. letniku tudi pouku. — Dne 21. maja pa je prišel v družbi gosp. župana Iv. Hribarja na zavod tudi slavni pesnik Josip Stritar. V primer-nih besedah je pred zbranimi gojenkami pozdravil ravnatelj dr. Požar tega ljubljence učeče se mladine, dočim je ena izmed gojenk zahvalila slavljence za lepo priliko, da so videle njega, ki ga poznajo po spisih, tudi osebo. Ginjen se je zahvalil pesnik, zatrjujoč, da mu ostane ta nepri-siljeni, pa tako prisrčni sprejem do konca dni v spominu. — Vpisovanje za prihodnje šolsko leto bode dne 16. in 17. septembra. Vsa tozadnevna ustna ali pismena pojasnila daje ravnateljstvo.

— **Trgovski tečaj na Cesarja Franca Jožefa mestni višji dekl-**

ški šoli je dovršil svoje šesto šolsko leto z javnimi preskušnjami, ki so se vršile 17., 18. in 19. julija pod predsedstvom načelnika šolskega kuratorja, gospoda c. kr. gimnazijskega ravnatelja Andr. Senekoviča. Izpit je delalo vseh 38 vpisanih kandidat-inj, a napravilo ga je 9 z odličnim, 24 s povojnim, 5 pa z nezadostnim uspehom. — V trgovskem tečaju se uči trgovsko računstvo, eno- in dvo-stavno knjigovodstvo, slovenska in nemška korespondenca, trgovsko in menično znanje, stenografija in pisanje na stroj. Vpisovanje za prihodnje šolsko leto bode od 24. do 26. septembra. — Vsakršna pojasnila daje ravnateljstvo Ces. Fr. Jož. mestne višje deklške šole, Gosposke ulice št. 8.

— **Umrl** je v Ljubljani posestnik in mesar Franc Primec, v mladeniški dobi 26 let. Blag mu spomin!

— **Subvencije za šolske zgradbe.** Deželni odbor je dovolil subvencije za šolske zgradbe v polit. okraju Krško in sicer: V Škocijanu 400 K, Cerkljah 200 K, Radečah 400 kron, Mokronogu 300 K, Boštanju 100 K, Velikem trnu 200 K, Dobovcu 200 K, Studencu 100 K, Št. Jurju pod Kumom 100 K, Bušči vasi 100 kron, Branskem Kalu 100 K in Kostanjevici 300 K.

— **Poziv.** Tudi med Slovenci začenja prodirati spoznanje, da je treba skrbeti za izobrazbo širših mas. Ta izobrazba mora biti umska in npravna. Ako pa hočemo, da bo t. zv. poljudno delo uspešno, mora biti organizovano, sistematično. „Akademija“ si je naložila nalogo, da širi med slovenskim narodom omiko v naznačenem smislu. Ne more pa zadoščati vsem potrebam, ako ne najde zaslonbe in podpore po vseh večjih krajih na Slovenskem. Take zaslonbe in podpore naj bi bile čitalnice, bralna in akademična društva. „Akademija“ nasvetuje, da bi čitalnice, bralna in akademična društva kot redni člani društva posredovala med njim in med ljudstvom s tem, da 1.) vzbujajo zanimanje za delovanje „Akademije“ in pridobivajo somišljenikov in prijateljev; 2.) da po svoji možnosti javljajo predavatelje in predmete predavateljev, ki so potem društvu na razpolago za okrožja dotičnih čitalnic, bralnih in akademičnih društev; 3.) da se vrši vse delo enotno po enotnem načrtu in enotnom duhu, upoštevajoč pri tem lokalne potrebsčine in prilike. Odbor „Akademije“ se torej obrača s prošnjo, da nam blagovolite do konca meseca avgusta odgovoriti na sledeči vprašanji: I. Ali smatrate naš nasvet za potreben in možen? II. Ali ste pripravljeni pristopiti kot društvo k „Akademiji“ in delovati za njen namen? Ko dobimo vse odgovore, se bo odbor posvetoval o do-slihih nasvetih in se bo končno sklepalo o njih pri obnem zboru, na katerega bi prišli delegatje vseh onih čitalnic, bralnih in akademičnih društev, ki se javijo kot člani „Akademije“. Odgovori naj se pošiljajo na tajnika društva (Ljubljana, Breg 16/II.) V Ljubljani, meseca julija 1906. Za odbor „Akademije“: Dr. Vladimir Ravnihar, t. č. predsednik. Dr. Dragotin Lončar, t. č. tajnik.

— **Moško perilo se podraži.** S 1. avgustom se podraži moško perilo, kakor srajce, ovrtniki in manšeti. Društvo avstrijskih tovarnarjev perila pa obljubuje, da bo v doglednem času zopet zvišalo cene za moško perilo. Kako so dobrohotni gospodje!

— **„Šišenskemu Sokolu“** je včeraj preminul zelo delavni odbor-nik in navdušen Sokol brat Rudolf Zahradnik. Težko bo pogrešalo društvo tako vrliga člana; z velikim veseljem je prevzel v društvu vsako naloženo mu delo, katerega je gotovo izvršil. Veselil se je razvitja zastave, a žalibog —/tedaj je že obležal in ravno on je prvi, ki ga sprejme žalujoče društvo z zastavo k večnemu počitku. Pogreb bode jutri ob 1/3. uri popoldne. Bodi dragemu bratu rahla zemlja!

— **S češnje je padel** v Cestah pri Logatcu posestnik Josip Jereb tako nesrečno, da je kmalu nato umrl. Padel je iz višočine 10 m.

— **V Zadlogu pri Črncem vrhu** je umrl nagle smrti Fran Vončina, zvest pristaš narodnonapredne stranke. N. v m. p.!

— **Strela je vžgala** Ivanu Žustu na Vrhu pri Idriji kozolec, da je pogorel do tal. Škode je 3000 kron.

— **Spet otrok zažgal.** V Spodnji Prekopi pri Št. Jerneju je zažgala Gletna hči posestnika Franca Žabkarja domači kozolec, ki ga je ogenj upepelil docela. Škode je 800 kron.

— **Poslovitev od ljubljene-ga duhovnika.** Iz Mokronoga se nam piše: Pred par dnevi smo se poslovili od našega prečastitega gospoda župnika Janeza Viranta, ki je bil imenovan za kanonika novomeškega kapitlja. Na predvečer mu je naša

požarna bramba priredila impozantno bakljado, peyski zbor ognjegasev mu je pa zapel par prav izbranih pesmi. Gospod načelnik Tratar je pozdravil slavljence v jednatem nagovoru, nakar se je gospod kanonik vidno ginjen zahvalil. Pred župniščem se je zbrala nepregledna množica in vsakemu je rosilo oko. Predno se je župnik drugo jutro odpeljal, stopil je mimogrede v faro cerkev. Tu je videl vse polno svojih faranov, ki so mu podajali roke. S solzami v obeh se je poslavljajal ter dejal: Sedaj vidim, da ste me res ljubili! Med zvonjenjem se je slavljence odpeljal, a njemu je sledilo precejšnje število vozov, zasadenih od odličnih tržanov brez razlike mišljenja v Novo mesto! Enakega odhoda se ni doživel pri nas noben duhovnik; to je pa tudi dokaz, da je bil gosp. Virant vedno vesten duhovnik in zvest svojemu poklicu. Taka je razlika — in mi le častitamo Novomeščanom, ki so si pridobili tako vzornega dušnega pastirja, ki ima odkrit značaj pa tudi srce, ki je še vedno pokazalo ljubezen do slovenske domovine.

— **Toča** je napravila dne 19. t. m. veliko škodo zlasti po vinogradih v Gadovi peči v krškem okraju. Ker so posestniki v Gadovi peči že par let opustili streljanje zoper točo, se je skušalo pridobiti jih za zavarovanje proti toči. Žal pa, da se je le en sam posestnik za to odločil, drugi pa tarjajo sedaj. Je že tako, da našega kmeta le britke skušnje zdramijo.

— **Trtna uš v Vremski dolini.** V nedeljo, dne 22. t. m., je deželni vinarški komisar Fr. Gombač zasledil trtno uš v nekaterih vinogradih občine Vreme, okraj Postojna. Vremska dolina se je prištevala dosedaj med neokužene kraje na Kranjskem.

— **Prikrita hranilnična knjižica.** Posestnik Pevčar iz Velike Doline na Dolenjskem je našel hranilnično knjižico z vlogo 4000 K in jo obdržal. Ko je pa hotel te dni pri brežiški posojilnici vzdigniti 200 K, so ga prijeli. Knjižico je zgubil Franc Resnik iz Mrzličnega sela v Krškem in naznanil to posojilnici.

— **Tramvaj iz Vipave v Kobdilj** na novi železniški progi je 23. t. m. otvoril g. Fr. Kus v Kobdilu. Tramvaj ima zvezo z vsemi vlaki, ki vozijo na progi Jesenice-Gorica-Trst. Vožnja iz Vipave v Kobdilj stane ob delavnikih 1 K, v nedeljah in praznikih pa 20 v več. Hkrati se lahko pelje s tramvajem 30 oseb.

— **Vprašanje „Našemu Listu“.** Na izrečno željo enega izmed odličnejših naših somišljenikov v Celju priobčujemo tole notico, poslano nam iz Celja, naglašamo pa, da prepuščamo vso odgovornost zanjo dotičnemu našemu zaupniku. Pred par meseci se je kamniški „Naš List“ lotil kritike tukajšnjih denarnih zavodov, in sicer s tako hvalevredno odkritostjo, da smo nadaljevanja kaj željno pričakovali. Toda meseci so že minili, a obljubljenega nadaljevanja le ni! A zakaj ga ni? — Kmalu po onem kritikujočem članku „odražalo“ je par tukajšnjih gospodov v Kamnik. V kak namen? To bodo gospodje pri „Našem Listu“ že vedeli! Vsekako je čudno, da od tistih dob „Naš List“ kar nič dalje ne piše o celjski posojilnici in dr. „Naš List“ vedno govori o jasnosti; ergo: naj nam zadevo razjasni! Ali bode?

— **Strela je ubila** dne 21. t. m. v Zakutu pri Brežicah posestnika Iv. Šavnika, ko je šel ob 3. zjutraj na polje deteljo kositi. V Brežicah je udarila strela v hišo kovača Ferencaka, a je ni užgala.

— **Iz Frama** se nam piše. Polnoštevilni zbrani občinski odbor je v svoji redni seji enoglasno sklenil velezaslužnega in obče priljubljenega nadučitelja gospoda Franja Pirkmaierja imenovati častnim občanom. Da si pa imenovani gospod to čast tudi istinito zasluži, hočemo tukaj navesti, da je bil on 18 let zastopnik v občinskem odboru, kjer je neumorno in z največjo navdušenostjo vedno deloval za blagor in napredek občine. Nadalje je bil soustanovnik prostovoljne požarne brambe in posojilnice, katero slednje društvo deli vsako leto izdatne podpore tukajšnjim ubožcem, za razsvetljavo in olepšanje kraja, za nakup obleke ubožnim učencem, ter za nakup raznovrstnih učnih pripomočkov in učil. Gospod Pirkmaier je bil tudi soustanovnik tukajšnega olepševalnega in bralnega društva. Na njegovo prizadevanje se je priredila leta 1893 v Framu sadna razstava, katera je svoj namen tudi dosegla; kajti od tistega časa se je začelo tukajšno prebivalstvo s sadjerejo bolj baviti in uspehi tudi niso izostali, zakaj s sadjerejo se je tudi gnotno stanje tukajšnjih posestnikov izdatno povzdignilo. Gospod Franjo Pirkmaier deluje že od leta 1886 pri nas kot nadučitelj vestno in zelo pohvalno, kar so mu tudi že višja šolska oblastva z mnogimi priznanji in pohvalnimi dekreti priznavala. Njegovemu neumornemu delovanju se imamo zahvaliti, da se je naše krasno šolsko poslopje primerno vsem zdravstvenim

in higijeničnim določbam sezidalo in dobilo notranjo upravo! Na njegovo prizadevanje je dobil Fram poštni in brzojavni urad. Bog daj, da bi velezaslužni gospod nadučitelj Franjo Pirkmaier še mnoga, mnoga leta deloval v naši sredini!

— **Predor, ki stane mesto 20.000 K — štiri milijone kron** je predor Bukova na Gorškem. Prvotno niso nameravali zgraditi tamkaj predora in so hoteli železnico speljati okoli višine ter so deloma že prišli. Moral bi pa odplačati nekemu možu za hišico in druge stvari 10.000 K, a država trdovratno ni hotela plačati take svote ter je raje gradila predor, ki jo je vsled raznih nezdod stal štiri milijone kron. Kdor se vozi tam mimo, lahko iz železniškega voza opazi ono znamenito hišico. Kaj stori vse trma!

— **Solnčarica je zadel** v nedeljo v Trstu dva človeka: nekega 28letnega moža in neko 40letno žensko. Slučaja nista smrtna.

— **Zakonska drama.** Zakonska Filip in Katarina Kuzman v Zagrebu že dlje časa nista živela složno, ker je bil 50letni mož ljubosumen na svojo 51letno ženo. Katarina je šla vsled vednega domačega prepira sluzit za hišno. V petek je pa mož prišel nadnjo, potegnil dolg nož iz žepa in jo napadel. Prišel se je boj na življenje in smrt. V sled znenega vpitja so prihiteli ljudje, ki so divjega moža razorožili. Žena je dobila velike rane po stegnih in rokah. Prepeljali so jo v bolnico, napadalec je pa zbežal.

— **Iz kopaljšča Daruvar** se nam piše: Naše železno in blatno kopaljšče kaže že teden dni znake glavne sezone. Toliko gostov, kakor julija t. l., ni imel Daruvar še nikoli. Zastavljeni so ne samo vsi prostori v podjetništvu in hotelih, nego tudi po privatnih hišah, tako da je svetovati gostom, ki nameravajo posetiti to kopaljšče, da se zaradi stanovanja obrnejo nekoliko dni prej na kopaljško ravnanstvo. V zvezi velikemu številu gostov je naše kopaljšče obdržalo ugodno domače obiležje, skrbno kopaljško ravnanstvo pa zastavi vse sile, da ohrani kopaljšče na sedanjem višku.

— **Obrtno gibanje v Ljubljani.** Meseca junija pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt: Andrej Kolar, sv. Petra cesta 25, gostilničarski in krčmarski obrt; Marija Kunčič, Sv. Petra cesta 49, trgovino z drvi in premogom ter izdelovanje sodavice; Fran Kastelic, Kolodvorske ulice 41, brivski in frizerski obrt; Anton Škof, Dunajska cesta 8, trgovino z mesanim blagom; Karel Polz, Gradišče 18, obrt stavbnih mojstrov; Ana Lapanje, Prešernove ulice 5, prodajo živil; Kazimir Straus, Male čolnarske ulice 12, krojaški obrt; Joakim Daoud Bechar, Stari trg 13, trgovino z orijentalnimi preprogami, dekoracijskimi predmeti, japonskim in kitajskim porcelanastim blagom in z vezeninami; Anton Jesih, Mesarska cesta 1, mesarski obrt; Jerica Dolenc, Prešernove ulice 52, prodajo razglednic, papirja, pisalnih in kadilnih potrebščin; Josip Žitnik, Stari trg 26, kramarijo s krojnim in galanterijskim blagom; Jurij Ložar, Vodnikov trg, prodajo živil; Jakob Jesih, Šolski dvored, klavski obrt; Marija Baggia, Cesta na loko 18, trgovino z mesanim blagom; Fran Fabijan, Cesarja Jožefa trg 8, gostilničarski in krčmarski obrt; Tezija Nachtigal, Wolfve ulice 8, kramarijo s krojnim in drobnim blagom; Franja Nučič, Šelenburgove ulice 6, trgovino z vinom, pivom, sodavico in mineralno vodo; Marija Vesely, Cesarja Jožefa trg 11, trgovino z mesanim blagom; Rachel Baruchello, Židovske ulice 5, trgovino z živili ter vinom in žganjem v zaprtih steklenicah; Leopold Pevalak, Židovske ulice 4, prodajo papirja in papirnatih izdelkov; Josip Zvodar, Lattermanov dvored, prodajo sadja in slaščic; Josip Grajšek, Pogačarjev trg, prodajo sadja in zelenjave; Ivan Jereb, Vodnikov trg, prodajo živil. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so obrt: V. K. Nučič, Šelenburgove ulice 6, trgovino klavirji in muzikalnimi instrumenti; Albin C. Achtschinn, Wolfve ulice 8, ključavničarski obrt; Cezar Menardi, Šelenburgove ulice 1, trgovino z mesanim blagom; Anton Dolenc, Kolodvorske ulice 28, krojaški obrt; tvrdka Gričar & Mejač, Prešernove ulice 9, prodajo oblek; Rudolf Warbinek, Šelenburgove ulice 6, izdelovanje klavirjev na tovarniški način; Hermenegilda Šešek, Tržaška cesta 13, trgovino z mesanim blagom; Ivan Miklavc, Stari trg 26, krojaški obrt; Ljudmila Tambornino, Stari trg 19, trgovsko agencijo; Fran Plečnik, Ilovica, čevljarški obrt; Marija Šerik, Mestni trg, prodajo živil; Ivan Zajc, Gradišče 10, krojaški obrt; Neža Vampel, Pogačarjev trg, branjarijo; Ivan Vodišek, Resljeva cesta 22, izdelovanje ročnih harmonik; Marija Težak, Semeniške ulice 4, trgovino z mesanim blagom; Josip Strah, Pogačarjev trg, prodajo sadja.

— **Predzrna tatvina.** Včeraj med 12. in 1. uro popoldne je dosedaj še neznan tat s ponarejenim ključem odprl pri prodajalnici bratov Eberl na Miklošičevi cesti št. 4 na ulico vodeča vrata in potem ukradel iz prodajalnice 38 K denarja. Ker se tako predzrna tatvina pri belem dnevu v Ljubljani že kmalu ni pripetila, se prosi občinstvo, ki je šlo med to uro mimo navedene prodajalnice in opazilo tam kake sumljive osebe, (posebno pred vrati), naj to naznani policiji.

— **Navihan izseljenec.** Včeraj se je hotel z južnega kolodvora odpeljati v Ameriko 19letni Fran Cimer iz Slavonske Virovitice in se s tem hotel odtegniti vojaški sukni. Cimer pa ni prišel, kakor drugi izseljenci, s kovčgom, ampak je prinesel seboj zavitek, iz katerega je molelo črevljarsko orodje, na rami je pa imel harmoniko. S tem je mislil preslepiti policijo, toda se je močno varal. Ko ga je na kolodvoru službujoči nadstražnik Jakob Kržan vprašal, kam je namenjen, je Cimer rekel, da je črevljarij in da gre nekoga obiskat in da nima pri sebi nikakih izkazil. Kržan je „črevljarija“ vkljub temu izgovoru povabil seboj na stražnico. Ta mu je drage volje sledil in mu v zabavo še hotel zaigrati polko. Varnostni organ pa je vzel mehove sam v roko in ko jih je odprl, so se vsi iz njih papirji, iz katerih se je razvidelo, da je „črevljarij“ in „godec“ namenjen v Ameriko, kar je potem tudi sam priznal. Navihanca so dejali pod ključ.

— **Najdena** je bila med Radovljico in Brezjami zlata ženska ura. Lastnica naj se obrne na orožništvo v Radovljici.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 102 Slovencev in Hrvatov. 11 Hrvatov je šlo na Prusko, 18 Macedoncev je pa prišlo nazaj.

— **Izgubljene in najdene reči.** G. Karel Rozman je izgubil srebrno častniško verižico z obeskom, vredno 6 K. — Trgovski sodnik g. Reinhard Berger je izgubil nikelnasto žepno uro s kratko verižico. — Ključarski pomočnik Jožef Zirovnik je izgubil črno denarnico, v kateri je imel 9 K denarja. — Zasebnica ga. Ana Tomanova je izgubila zavitek, v katerem je imela za 6 K čipk. — Na južnem kolodvoru so bili izgubljeni, oziroma najdeni trije dežniki, zavitek perila in torbico diverzov.

— **Zaklato** se je v mestni klavnici od 8. do včeraj 14. julija t. l. 66 volov, 4 krave, 8 bikov, 74 prašičev, 235 telet, 41 kostrunov in kozlov in 8 kozličev; vpeljalo se je 6 prašičev, 2 telet in 349 kg mesa.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 8. do 14. julija 1906. Število novorojencev 20 (= 27.71 ‰), mrtvorojenca 2, umrlih 22 (= 29.48 ‰), med njimi so umrli za jetiko 4, vsled mrtvoda 1, vsled nezgode 1, vsled samomora 2, za različnimi boleznimi 14. Med njimi je bilo tujevc 8 (= 36.3 ‰), iz zavodov 14 (= 63.6 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so obboleli, in sicer za ošpicami 1, za tifusom 2, za vrtico 2 osebi.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi jutri zvečer v meščanskem hotelu „Lloyd“ (Sv. Petra cesta) društveni koncert z a. člani. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin. Koncert se vrši ob vsakem vremenu.

— **Kvartet ljubljanskih šramljev** koncertuje vsak dan v „Švicariji“ ob štirih popoldnih in ob sedmih zvečer. Koncert se vrši brez vstopnine in brez pobiranja.

— **Slovenci v Ameriki.** Ker je s petrolejem polivala drva, užgala se je v Clevelandu M. Levstikovi obleka ter je v groznih mukah umrla. Pri gašenju so se opekli tudi mož, sestra in dva sorodnika. — „Koloradske novice“ je začel izdajati v Pueblu Rud. Gregorič. — Ljubimka drama. V Jolietu je napadal Ant. Bajuk 15 letno deklico M. Nemanič ter ji zadal z nožem štiri globoke rane.

— **Najnovejše novice.** Novo okrajno glavarstvo se je ustanovilo s sedežem v Mezzolombardu na južnem Tirolskem.

— **Tramvaj** je povozil v Mar. Enzersdorfu pri Dunaju dve osebi. Uradnik Wanzenböck je mrtev, hišni posestnik Estelmayer pa smrtno ranjen.

— **Štrajk** v budapeštanskih mlinih. Vsi delavci petih glavnih parnih mlinov v Budapešti so ustavili delo ter zahtevajo popolni nedeljski počitek.

— **Nemški pesnik Ferd. pl. Saar**, član gosposke zbornice, se je včeraj ustrelil v glavo, a še živi. Samomorilec je 73 let star.

— **Dunajsko nemstvo.** Pred seboj imam: „Jahresbericht der Erzherzog Reinen Lehranstalt für Gewerbe und Handel. (1906) Učencev in učenk je izkazanih 199. Po narodnosti je 196 Nemcev, 2 Čeha in 1 Madžar. Sedaj si pa pogledimo

imena učencev in učenk, katere prištevajo čistočrtnim Nemcem: Boubelik Marie, Brožek Leopoldine, Barda Emilie, Čop Anna, Dlouhy Franz, Drunecky Karl, Dwofak Gustav, Filka Franz, Gaj Jakob, Hajdak Anna, Holub Stanislaus, Homolka H., Havorka H., Hryzak A., Janušek L., Jaromin K., Jonke M., Kafurek M., Kafol J., Kegljevich E., Klampar E., Kolovrat J., Krpalek L., Kuderna G., Kurka M., Lukeš J., Mahoček K., Mahoček St., Mahoček J., Makula Th., Maršalek St., Mattah A., Monik J., Netouschek K., Obhlidal Al., Omasta Fr., Panek E., Paštika K., Peschek Fr., Pesahka E., Picha M., Prihoda H., Raček F., Roček M., Rosypal K., Smatral W., Sednicka J., Sedlaček K., Slavik W., Slepicka W., Svojske Fr., Stanek Fr., Stjasny J., Tetiva K., Wawrina E., Wymetal K., Zaharda Fr., Zidek A., Znojensky M. in Zoubek Anton. Ravnatelj te šole je pa urgerman Paul Tomanek.

— **Japonci in nemiri na Ruskem.** „Novoje Vremja“ piše: Japonci polkovnik Akaši, ki je bil pred rusko-japonsko vojno vojaški ataše v Petrogradu, je odšel ob izbruhu vojne v Stokholm. V jeseni 1904, ko se je pričelo revolucionarno gibanje na Ruskem, je stopil Akaši v Parizu v zvezo z ruskimi revolucionarji. Novembra 1904 se je dogovorila oborožena vstaja na Ruskem na račun japonske vlade. Posredovalca sta bila Grunzice Dekanozi in islandski politik Ziliacius, ki sta dobila od Akašija denar za nakup orožja. V Švici je bilo nakupljenih 25.000 pušk in 3 in pol milijona patron. Ziliarius je kupil v Hamburgu ladjo. Ta ladja je obtičala v Severnem morju na pesku in takrat so dobili njej velike množine pušk in streliva švicarskega izvora. Drugo ladjo je naložil z orožjem Dekanozi ter tudi srečno prispel z njo v Batum, kjer se je orožje razdelilo med revolucionarje. Tudi sedaj skuša baje Japonska po svojih agentih razvneti novo vstajo na Ruskem.

— **Kupčija z zaplenjenimi časopisi.** Policija v večjih ruskih mestih je pričela kupčijo s konfiskovanimi časopisi. Prodajajo jih navadno časopisni raznašalci in sicer mnogo ceneje, kakor nekonfiskovane eksemplare. Da ta kupčija dobro gre, o tem priča dejstvo, da je general Timofejev uničil v Tiflisu v poldrugem mesecu 34 časopisov.

— **Moderna bolezen.** Angleška medicinska literatura je dognala najnovejšo bolezen: otrpnenje vsled vožnje na avtomobilu. Pripetilo se je že več slučajev, da je vozniku avtomobila hipoma otrpnila noga ali kateri drugi del telesa ter je bilo treba več tednov zdravljenja. Vzrok te bolezni je neprestano napenjanje mišic, naporna pažnja na vožnjo in velika odgovornost. Vse to razburi živčevje do skrajnosti.

— **Za potovanje okoli sveta** je treba dandanes le pet vozniških listkov, ki so tako majhni, da jih potnik lahko nosi v telovnikovem žepu. Ako odputuje namreč iz Hamburga, potrebuje do New Yorka en vozni listek, drugi listek velja iz New Yorka v Vancouver, tretji iz Vancouvera v Hongkong in četrti iz Hongkonga v Genovo, a peti iz Genove nazaj v Hamburg. Pri tem je mogoče vožnjo poljubno prekiniti in napraviti izlete od proge na vse strani. Malo težje je nositi s seboj potrebni — denar.

— **Krvniški posel na Ruskem.** V Varšavi dosedaj ni bilo mogoče dobiti uradnega krvnika, zato pa se oglašajo prostovoljci za to službo. Za vsako obešenje dobijo po 50 rubljev nagrade. Njihova imena moraj ostati strogo tajna, ker bi jih sicer zadelo smrtno maščevanje. Pri poslu imajo krinko na obrazu, in tudi ponuditi se pridejo oblasti s krinko. Oglašja pa se vedno toliko prostovoljcev, da prihajajo na vrsto po redu, kakor so prijavljeni. Vešala stojijo zunaj mesta na trati ter so črno okrašena. Tudi stopnice do njih so črno zagrnjene.

— **Katoliški župnik — svinjar.** Blizu Libereca je župnik Schlenz dlje časa oskrnjeval šolske deklice. Doslej se je dognalo, da je oskrnil nad 20 deklic. Schlenz je bil prevzet najhujšega jezuitizma in strašen pobožnjak. Zdaj, ko so prišli na sled njegovim svinjarjem, je ušel. Ako pride na Kranjsko, sme biti zagotovljen, da ga bo „Slovenec“ vzel v zaščito, če se še preje ne zavzame zanj.

— **Avtomobil za ruskega carja.** V Budimpešti je za ruskega carja zgrajen razkošno urejen avtomobilonibus, ki je oklopljen z jeklenimi ploščami. Na avtomobilu je velik salon, umivalnica in ena soba. Avtomobil stane 110.000 K in vozi z brzino 96 km na uro.

— **Krvavi dogodki na Ruskem.** Nemško časopisje dan za dnevom opisuje kupe papirja o grozodejstvih na Ruskem. Da je res tam precej homatij, tega nihče ne zanika, a nemški

listi pretiravajo vsako tako vest iz Rusije, smo pa tudi prepričani. Da je to res, je razvidno iz razglednice, ki jo je dobil neki zagrebški list iz Ose. Na razglednici stoji besede: „V tem lepem mestu ni nikakega sledu o kakih nemirih, tudi o preteklih ne. Evropsko poročevanje ni videti dosti zanesljivo.“ To smo mi že večkrat trdili!

— **Papirnata kolesa pri vlakih.** V Ameriki so uvedli že pred 30 leti za poskušnjo kolesa iz papirja pri vlakih. Ker so se v tem času dobro obnesla, uporabljajo jih čimdalje več. Kolesa se hidravlično stisnejo iz papirne mase in sicer več obel posebej, ki se potem skupaj strnejo. Ta masa je trda skoraj kakor en. Kolo dobi jeklen obroč. Neki spalni voz s takimi papirnatimi kolesi je prevozil 500.000 km, t. j. dvanaajstkrat toliko kakor iznaša obseg cele zemlje, preden je jekleni obroč počil. Papirna masa pa je bila še vedno nepoškodovana.

Književnost.

— **Slovenski pravnik** ima v 7. številki sledečo vsebino: 1. Govor, psihologija, terminologija. (Nadaljevanje). 2. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo. a) Zasebne pravice na javnem blagu, zlasti na javnih potih (§-a 287 in 288 o. d. z.) se dajo pripoštevovati, kajti javna pota niso absolutno odtujiva (1455 o. d. z.) in so tudi lahko predmet pravnega prometa (§ 311. o. d. z.), ki je le omejen glede na to, da so pota namenjena za občno rabo. Če zasebnik uporablja javen pot na način, ki ne ustreza občni rabi, če to stori v zavesti, da izvršuje zasebno pravico, in je vidno, da uveljavlja ta način rabe, kakor njemu samemu (ne občinstvu) pristojajočo pravico, tedaj je opraviti z zasebno-pravno posestjo, tedaj je občna raba javnega blaga omejena, tedaj dotični predmet ni več nezmožen pravnega prometa. Takšno zasebno pravico lahko podeli organi, ki upravljajo dotični javni svet, a pridobi se tudi, če ti organi proti svoji dolžnosti pripuščajo rabo javnega sveta na drug način, kakor po občni, vsakemu občanu dovoljeni rabi. Čim je servituta na javnem svetu zasebno-pravno pridobljena, je ne morejo zakasnele policijske odredbe več odpraviti. Deželna cestna zakonika za Kranjsko od 26. septembra 1874, št. 27, in 28. julija 1889, št. 17, dež. zak. ne branita takega pripoštevovanja, kajti ne obsežata zasebnopravnih določil. — K dokazovanju nepoštenosti posestnika (§-a 328. in 1477. o. d. z.) b) Motitev posesti pravice do rabe vode ali prekoračenje sosesestnih pravic? c) Stroški odvetnika kakor zastopnika revnih napram revni stranki. d) Ustavštino spada i vino, što se sčitalo od ubranog grožja, iza smrti ostavioca nasljedstva. 3. Razne vesti.

Telefonska in urbojavna poročila.

— **Domžale** 24. julija. Tu je včeraj popoldne v občinski seji pod predsedstvom župana šolski svet sklenil, da se dovoli Tirolcem nemška šola s pravico javnosti Pridejo se preseljenca!

— **Dunaj** 24. julija. Tu se širijo vesti, da bo minister zunanjih zadev grof Goluchowski v kratkem odstopil.

— **Belgrad** 24. julija. Med starimi radikali in samostalci se je dogajalo sporazumljenje. Več samostalskih mandatov, med njimi tudi bivšega poljedelskega ministra Draškovića, hode verificiranih in ustavi se pregon samostalskih županov. Z ozirom na to ustavijo samostalci obstrukcijo v skupščini.

— **Viborg** 24. julija. Manifest poslancev na ruski narod se glasi: Ukazom z dne 21. t. m. je duma razpuščena. Vi ste nas izvolili za poslance in nam naročili, da vam priborimo zemljo in svobodo. Da izpolnimo svojo dolžnost, smo razpravljali o zakonih, ki bi zagotovljali svobodo. Zahtevali smo, da odstopi neodgovorno ministrstvo in da se dajo zemljišča kmetom. Vlada je pa to smatrala za nedopustno in je duma razgnala. Vlada obljublja, da bo novo duma sklicala po 7 mesecih. Celih 7 mesecev naj bo Rusija brez narodnih zastopnikov. Sedem mesecev se bo vlada borila proti revolucionarnemu gibanju. Vam so znana sredstva, da prepričate vlado, kako ni upravičena brez sporazuma s poslanci, pobirati davke in pozivljati v vojaško službo. Zato ste sedaj,

Karel Planinšek

Prva ljubljanska veležgalnica za kavo z električnim obratom ter specialna trgovina za kavo in čaj v Ljubljani samo na Dunajski cesti, nasproti kavarni „Evropa“ (postajališče cestne železnice)

prilagojena vsak dan na stroj sveže žgano kavo; najtinejše vrste in preizkušene zmesi po najnižjih cenah. Po pošti razpošiljam vsak dan.

Najnovejša iznajdba.

Lemin da z mrzlo, vročo vodo ali sodavico izvrsten sladoled za vratne bolezni; aromatičen priatek k močnatim jedilom.
Rosin z vročo vodo da čaj, punč, grog, ako se pridene rum ali konjak; zavretemu vinu je najboljši priatek.
Vanin da v mleku ali smetani cesarski čaj, z rumom jajčni punč; vaniljen sladoled, leđeno kavo; izvrsten priatek k močnatim jedilom. 2437-6

Vanin je redilni prašek za otroke, od zdravnikov najboljšje priporočan.

Lemin kg 2 K ali 150 zavrtkov po 2 v za 2 K
Rosin „ 4 „ „ 75 „ „ 4 „ „ 2 „
Vanin „ 6 „ „ 50 „ „ 6 „ „ 2 „

Razpošilja se v zavrtkih po 1 K za trgovce pripravno; brez zavrtkov za gostilne, kavarne itd. Najmanj 1/4 kg ene vrste. — Navodila za uporabo priložim brezplačno.

Fino pecivo se dobiva 75 kosov po 2 vin. za 1 K, in 38 kosov po 4 vin. za 1 K.

Iznajditelj **E BRANDT**, I. kranjska tvornica finega peciva v Kranju.

BIBBE brezalkoholna pijača izvrstnega okusa iz sadnega soka se dobiva pri 2365-5
G. PICCOLI, lekarnarju v Ljubljani, Dunajska cesta.
En del tega soka, pomešanega s petimi deli vode, da za mlade in stare, za zdrave in bolne, prijetno, žejo gasečo, redilno in za prebavne organe zdravo pijačo.
1 steklenica 1 krono.
Naročila se izvrše točno po povzetju

Otvoritev odvetniške pisarne.
D^r. Fran Novak
odvetnik v Ljubljani 2674-1
si dovoljuje priobčiti, da je otvoril svojo
odvetniško pisarno
v Ljubljani, v Dalmatinovih ulicah št. 15
(hotel Štrukelj).

Največja izbira
najboljših in najcenejših
dvokoles in šivalnih strojev
za rodbino in obrt.
Pisalni stroji. * Večletno jamstvo. * Vezanje poučujemo brezplačno. * Lastna delavnica za poprave. 256-30
IVAN JAX in SIN
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Za žago na bencinov motor se išče

žagar

ki zna delati tudi s brastovino.

Ponudbe na upravnishvo „Slov. Naroda“. 2554-5

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPIŠOV IN OKBOV
BRATA EBERL
Ljubljana, Alžbetska cesta št. 6.
Igrališna ulica št. 6.
Telefon št. 154.

Restavracija „Narod. dom“

v Ljubljani.

Vsak dan sveže 2054 21

plzensko in termalno pivo

združenih pivovarjev Žalec in Laški trg. Priznana dobra vina in okusna domača kuhinja.

Lep senčnat lipov vrt.
Za mnogoštevilni obisk se priporoča restavracija.

Pozor!
Podpisano naznanja, da je začelo „Vinarsko in gospodarsko društvo“ v Komnu svoje redno delovanje. Otvorilo je v znanih „Švaravih“ prostorih

gostilno
preskrbljeno s prenočišči in izvrstno kuhinjo.
Skrbelo se bode vedno za kraški teran in bela vipavska vina prve vrste, nizke cene in točno postrežbo.
Društvo bode imelo zalogo pristnih domačih vin, odpošiljalo bode naročiteljem v množinah nad 56 litrov kraški teran in bela vipavska vina in bode sploh skrbelo, da zadovolji vsestransko svoje obiskovalce in odjemalce.
4647-2 Načelstvo „Vinarskega in gospodarskega društva“ v Komnu, 17. julija 1906.

Trgovci pozor!

Proda se iz proste roke lepo

posestvo

na Dolenjskem, ležeče ob glavni cesti v znano lepem in živahnem kraju tik farne cerkve, obstoječe iz velike enonadstropne hiše, v kateri se nahaja stara, dobro vpeljana trgovina z mešanim blagom itd., z dobro idočo gostilno, za izletnike pripravno zaradi lepega vrta in velike verande pri hiši, in kegljiščem, z velikimi gospodarskimi poslopji, ledenico in kletmi. V neposredni bližini posestva mnogo zemljišča, obstoječega iz prav dobrih in lepih njiv, travnikov in gozda. Zelo pripravno za vinsko kupčijo ali vsled obsežnega prostora oziroma dvorišča za lesno trgovino. Pismena vprašanja naj se stavijo na upravnishvo Slov. Naroda pod št. 100. 2620-2

Zaradi prevzetja drugega podjetja se prodaja v lepem kraju na Gorjanskem in blizu tovarov dobro obiskovana

trgovina

s 4 tisoč kronami mesečnega prometa. — Ponudbe pod „Dobra trgovina“ na upravnishvo „Slov. Naroda“. 2667-1

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 05 m jutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florenco, Rim, Beljak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inomost, Bregenc, Zeneva, Pariz, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.). — **Proga v Novo mesto in Kočevje.** Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo-Topllice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 07 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenz, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla, Benetke, Milana, Florence, Rima. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Solnograda in Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linc, Budejovic, Plzna, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Ob 10. uri 37 m ponoči osebni vlak s Trbiža od 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže-Topllice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Proga iz Ljubljane juž. kol. V Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m pop. ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Zaloga v Domžalah pri F. Pečniku.

Zarezano strešno opeko

naravno, impregnirano in glazirano
prve in druge vrste dobavlja
v vsakršni množini točno
Rudolf Oroszy v Ljubljani.

Slavno občinstvo!

Podpisani se priporočam preč. duhovščini za vsa umetna in stavbena cerkvena dela iz kamena, in slavnemu p. n. občinstvu za gradnjo

kompletnih rakev (grobnic)

na novem pokopališču. Izdelujem rakvene plošče in okvire za železno ograjo le iz najboljšega trdega, za zimo trpežnega kraškega, repentaborskega in dalmatinskega marmorja, ne pa iz nabrežinskega, ki ga vpeljavajo in ki za zimo ni stanovit. Vse izdelujem solidno in za zimo trpežno po najnižjih cenah.

Imam veliko zalogo prav umetno izdelanih nagrobnih spomenikov iz švedskega črnega granita in belega laškega carrarskega marmorja ter iz trdega kraškega kamena in jih prodajam po jako nizkih cenah.

V zalogi imam tudi nagrobne okvire lastne iznajdbe, ki jih izdelujem že 13 let in za katere le jaz lahko dam garancijo in ki se ne dobivajo nič več pri grobokopu, nego samo pri meni. Z odličnim spoštovanjem

Ignacij Čamernik
kamnoseški mojster in sodni izvedenec
Komenskega ulice šte. 26 v Ljubljani.

2209 6

Slavnemu občinstvu naznanjamo, da bomo
svojo zemljiško posest na Friškovcu
mej vojašnico pošpolka št. 27 in Martinovo cesto parcelirali.
Porazdelitev parcel se nahaja v naši pisarni Wolfove ulice št. 12 in je upogled mogoč vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—7. popoldne, ob nedeljah od 9.—12. dopoldne.
Pivovarna Auer.